

Retouradres: Rijkswaterstaat | Postbus 2232 | 3500 GE Utrecht

RWS BEDRIJFSVERTROUWELIJK
Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
T.a.v. de heer Pieksma
Ebbehout 31
1507 EA ZAANDAM

Rijkswaterstaat West-Nederland Noord

Surinamepad 90
2035 VS Haarlem
Postbus 2232
3500 GE Utrecht
T 088 797 45 00
F 088 797 45 01
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon

Koos Weits
strategisch adviseur

Datum 2 november 2023
Onderwerp Advies verkeersveiligheid Windpark Noorder IJplas

M 06 11 07 79 02
koos.weits@rws.nl

Geachte heer Pieksma,

Ons kenmerk
2023/44968

Uw kenmerk
-

Bijlage(n)
-

Zoals aangegeven in ons advies van 29 maart jl. aan de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, met kenmerk RWS-2023/9865, hebben wij in het vooroverleg met de initiatiefnemer Wind Ontwikkeling Amsterdam Noord BV om een verkeersveiligheidsonderzoek gevraagd omdat windturbines 1 en 2 zijn voorzien nabij het knooppunt Coenplein.

Dit verkeersveiligheidsonderzoek komt voort uit de "Beleidsregel voor het plaatsen van windturbines op, in of over rijkswaterstaatswerken". In artikel 3 lid 3 van de beleidsregel staat dat plaatsing van windturbines nabij een knooppunt slechts wordt toegestaan indien uit aanvullend onderzoek blijkt dat er geen onaanvaardbaar verhoogd risico is voor de verkeersveiligheid.

Ondanks dat inmiddels bekend is dat de voorgenomen windturbines 1 en 2 buiten ons vergunningengebied (WBR¹) vallen, toetsen wij op verkeersveiligheid en brengen daar advies over uit in het kader van goede ruimtelijke ordening.

Advies verkeersveiligheid

Voor het toetsen van de verkeersveiligheid hebben wij aan initiatiefnemer een wegbeeldanalyse gevraagd. Uit de wegbeeldanalyse en de beoordeling daarvan door experts, blijkt dat het plaatsen van de beoogde windturbines op knooppunt Coenplein leidt tot een verdere verzwaring van de rijtaakbelasting van de weggebruiker in een al drukke en zeer complexe verkeerssituatie. Dit leidt tot een verhoogd risico voor de verkeersveiligheid, dat door diverse experts als onaanvaardbaar wordt beoordeeld.

Rijkswaterstaat West-Nederland Noord adviseert dan ook negatief over de plaatsing van de beoogde windturbines 1 en 2, omwille van de verkeersveiligheid.

Motivatie van het advies

De omgeving van het Knooppunt Coenplein is voor de weggebruiker zeer complex, met veel rijstroken, route- en rijstrookkeuzes. Dit in combinatie met een spitsstrook en een wisselbaan, waarbij de verkeersintensiteiten hoog zijn en het

¹ Wet beheer rijkswaterstaatswerken

traject filegevoelig. De rijtaakbelasting van de weggebruiker is in de huidige situatie erg hoog. Het is belangrijk dat weggebruikers hun aandacht maximaal bij de rijtaak hebben en dat de rijtaakbelasting niet verder wordt verhoogd.

Goudappel heeft voor de wegbeeldanalyse gebruik gemaakt van 3D-simulaties en foto's om de verkeersveiligheid te beoordelen. Bij deze beoordeling zijn, naast een expert van Goudappel, ook twee onafhankelijke gedragsexperts betrokken (Michel Lambers en Mariëtte Pol).

De experts zijn het eens dat de situatie waarin de windturbines geplaatst worden zeer complex is. Ook zijn ze het erover eens dat de taakcomplexiteit op sommige wegvakken toeneemt als de windturbines geplaatst worden. Waar de onafhankelijke experts met de expert van Goudappel over van mening verschillen is de mate waarin de aanwezigheid van de windturbines zorgen voor een onaanvaardbaar verhoogd risico voor de verkeersveiligheid:

Beoordeling van de experts, zoals opgenomen in bijlage 4 van de wegbeeldanalyse:

- Michel Lambers - Verkeers- en veiligheidspsycholoog Adviesdienst Mens & Veiligheid: Mijn oordeel is dat met de komst van de twee noordelijke windturbines er sprake is van een onaanvaardbaar verhoogd risico voor de verkeersveiligheid.
- Matthijs Dicke-Ogenia – verkeerspsycholoog Goudappel: Op de gekozen locaties zullen de turbines niet het verschil maken tussen een net acceptabele situatie naar een net niet acceptabele situatie.
- Mariëtte Pol - Verkeerspsycholoog - KeuzeWeg: Het advies is om geen windturbines te plaatsen, waarbij met name de eerste windturbine de grootste potentiële verkeersveiligheidsrisico's met zich mee kan brengen.

Rijkswaterstaat West-Nederland Noord heeft voor haar beoordeling van de wegbeeldanalyse advies ingewonnen bij Steunpunt Gedrag van Rijkswaterstaat Water Verkeer en Leefomgeving (WVL). Het Steunpunt adviseert de verschillende organisatieonderdelen binnen Rijkswaterstaat op het thema van verkeersgedrag. Het Steunpunt geeft aan dat zij vanuit de hoge mate van complexiteit en bijzondere verkeerssituatie met de wisselbaan en ermee gepaard gaande verkeersveiligheidsrisico's, de beoordelingen van de onafhankelijk betrokken experts Lambers en Pol onderschrijven. Plaatsing van turbines 1 en 2 zal de aanwezige hoge rijtaakbelasting nog verder verhogen en dat dit (met name vanuit het noorden) de verkeersveiligheidsrisico's zal doen toenemen. Het advies van het Steunpunt is dat de te plaatsen windturbines daarmee een onaanvaardbaar verhoogd risico vormen voor de verkeersveiligheid op de rijkswegen van het Coenplein.

Rijkswaterstaat West-Nederland Noord neemt het advies van Steunpunt Gedrag en van experts Michel Lambers en Mariëtte Pol over dat het plaatsen van de beoogde windturbines tot een onaanvaardbaar verhoogd risico vormt voor de verkeersveiligheid op de rijkswegen van het Coenplein.

In de Wegbeeldanalyse doet Goudappel enkele suggesties voor mitigerende maatregelen om het plaatsen van windturbines op deze locatie toch mogelijk te

Datum

2 november 2023

Ons kenmerk

2023/----

maken. Goudappel komt tot de conclusie dat met mitigerende maatregelen (zoals aanpassen van bebording, bouwen tijdens rustige perioden, snelheidsverlaging en sluiting wisselbaan) de risico's acceptabel zijn. Echter, de rapportage over de wegbeeldanalyse van Goudappel leunt sterk op het oordeel van de heer Dicke-Ogenia, namelijk dat de beoogde windturbines niet het verschil zullen maken tussen een acceptabele en niet-acceptabele situatie. Dit oordeel delen wij niet en daarom onderschrijven wij de voorgestelde mitigerende maatregelen ook niet. Wij beoordelen de voorgestelde mitigerende maatregelen als onvoldoende en zien alleen een complete reconstructie van knooppunt Coenplein, waarbij met name de wisselbaan anders wordt vormgegeven, als voldoende oplossend. Dit vergt echter een complete langdurige planstudie en realisatie en heeft vergaande financiële consequenties voor de initiatiefnemer. Daarnaast zien wij geen perspectief in het afdoende verbeteren van de verkeersveiligheid tijdens de bouw van de windturbines.

Doorlopen proces

Op 14 maart 2022 is het eerste overleg geweest tussen initiatiefnemer en Rijkswaterstaat over mogelijke locaties voor windturbines in het zoekgebied Noorder IJplas. Rijkswaterstaat heeft in dit overleg aangegeven dat locaties 1 en 2 problematisch zijn vanwege de ligging nabij knooppunt Coenplein en dat onze Beleidsregel voorziet dat dit alleen wordt toegestaan indien uit aanvullend onderzoek blijkt dat er geen onaanvaardbaar verhoogd risico is voor de verkeersveiligheid. Initiatiefnemer heeft in het voorjaar van 2023 aan Goudappel gevraagd een wegbeeldanalyse uit te voeren om de verkeersveiligheid te toetsen. Op 14 september hebben wij de wegbeeldanalyse ontvangen en op 12 oktober en 1 november jl. besproken met de opsteller van de analyse (Goudappel) in aanwezigheid van de initiatiefnemer.

de hoofdingenieur-directeur,
namens deze,

directeur Netwerkontwikkeling Rijkswaterstaat West-Nederland Noord

drs B.P. van Beekvelt
Directeur Netwerkontwikkeling